

ANALELE PUTNEI

XIV

2018

2

SUMAR

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
ARCADIE M. BODALE, Soborul Mănăstirii Putna la sfârșitul secolului al XVIII-lea, după documente păstrate la <i>Allgemeines Verwaltungsarchiv</i> din Viena.....	7
IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, La 341 de ani după căderea Constantinopolului: un manuscris, un sucevean și un fenomen cultural ...	27
ALESSANDRO FLAVIO DUMITRAȘCU, <i>Via terrestris</i> : o dificilă coabitare moldo-genoveză din timpul lui Ștefan cel Mare	91
LIVIU PILAT, Observații în legătură cu roza din stema lui Ștefan cel Mare și contextul de după victoria de la Vaslui	101
LIGIA-MARIA FODOR, Mărturii documentare austriece privind construirea unei clopotnițe noi la Mănăstirea Putna în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.....	115
OLIMPIA MITRIC, Din arhivele sucevene: un <i>Gromovnic</i> putnean analizat și comentat de Artemon Bortnic, rectorul Seminarului din Cernăuți (1838).....	131
IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, Despre Ștefan cel Mare și Moldova la sfârșitul secolului al XVII-lea. Note pe marginea unor fragmente de cronică târzie	157
IULIAN MARCEL CIUBOTARU, Contribuții la istoria Bisericii Ortodoxe Române din secolele XV–XVI	191
MONAH ALEXIE COJOCARU, Despre epitrahilul lui Ștefan cel Mare de la Pătrăuți. Noi date.....	211
IVAN BILIARSKY, Le manuscrit slavon 117 (BAR) et ses prières pour la famille princière et pour les dignitaires	229
ELENA FIREA, Un ecou al asediului Sucevei din anul 1497 în frescele de la Arbore?	251

ADINEL DINCĂ, Manuscrisul cronicii moldo-germane din anul 1502: o analiză paleografică	277
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Un portret neașteptat în biserica Mănăstirii Coșula	297
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Acte ctitoricești și gesturi de putere la Miron vodă Barnovschi.....	317
OLIMPIA MITRIC, Inventarele vechi ale Mănăstirii Sucevița.....	333
ARCADIE M. BODALE, Copia unui document inedit de la Ștefan cel Mare și câteva observații asupra familiei boierului Mihail „de la Dorohoi”.....	427

*

LISTA AUTORILOR	441
ABREVIERI	445

ANALELE PUTNEI

XIV

2018

2

CONTENTS

FOREWORD	5
ARCADIE M. BODALE, The Brotherhood of Putna Monastery at the End of the 18 th Century According to Documents Held at the <i>Allgemeines Verwaltungsarchiv</i> in Vienna	7
IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, 341 Years after the Fall of Constantinople: a Manuscript, a Native of Suceava and a Cultural Phenomenon	27
ALESSANDRO FLAVIO DUMITRAȘCU, <i>Via Terrestris</i> : A Difficult Moldo-Genoese Coexistence from the Time of Stephen the Great	91
LIVIU PILAT, Observations Regarding the Rose from the Coat of Arms of Stephen the Great and the Context after the Victory of Vaslui	101
LIGIA-MARIA FODOR, Austrian Documentary Evidence Regarding the Building of a New Bell Tower at Putna Monastery in the Second Half of the 19 th Century	115
OLIMPIA MITRIC, Des Archives de Suceava: un <i>Gromovnic</i> de Putna analysé et commenté par Artemon Bortnic, le recteur du Séminaire de Tchernovtsy (1838)	131
IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, About Stephen the Great and Moldavia at the End of the 17 th Century. Remarks on a Late Chronicle	157
IULIAN MARCEL CIUBOTARU, Contributions to the History of the Romanian Orthodox Church from the 15 th and 16 th Centuries	191
MONAH ALEXIE COJOCARU, Stephen the Great's Epitrachelion from Pătrăuți. New Data	211
IVAN BILIARSKY, Manuscript Sl. 117 (BAR) and its Prayers for the Prince and His Family	229
ELENA FIREA, An Echo of the 1497 Siege of Suceava in the Frescoes of Arbore?	251
ADINEL DINCĂ, The Manuscript of the Moldavian-German Chronicle of 1502: A Paleographic Analysis	277

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Un portrait inattendu dans l'église du monastère de Coşula	297
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Activité fondatrice et gestes de pouvoir du prince de Moldavie Miron Barnovschi	317
OLIMPIA MITRIC, Les anciens inventaires du Monastère Suceviţa	333
ARCADIE M. BODALE, The Copy of an Unknown Document from Stephen the Great and Several Observations about the Family of Boyar Michael "from Dorohoi"	427

*

LIST OF AUTHORS	441
ABBREVIATIONS	445

CUVÂNT ÎNAINTE

Acest număr al revistei „Analele Putnei” adună, între copertele sale, studii recuperate. Majoritatea au fost citite la reuniunile organizate de Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” în anii trecuți, dar, din rațiuni felurite, nu au putut vedea lumina tiparului la momentul potrivit: Arcadie M. Bodale, *Soborul Mănăstirii Putna la 1785, după un izvor inedit* („Colocviile Putnei”, XVI, 2015)¹; Ioan-Augustin Guriță, *La 341 de ani după căderea Constantinopolului: un manuscris, un sucevean și un fenomen cultural* („Colocviile Putnei”, XVII, 2015); Alessandro-Flavio Dumitrașcu, *Via terrestris: o coabitare moldo-genoveză controversată din timpul domniei lui Ștefan cel Mare* („Colocviile Putnei”, XVII, 2015)²; Liviu Pilat, *Observații în legătură cu unele simboluri din stema lui Ștefan cel Mare* („Colocviile Putnei”, XVII, 2015)³; Ligia-Maria Fodor, *Informații documentare referitoare la construirea unei clopotnițe noi la Mănăstirea Putna în a doua jumătate a secolului al XIX-lea* („Colocviile Putnei”, XVIII, 2016)⁴; Olimpia Mitric, *Din arhivele sucevene: un Gromovnic putnean analizat și comentat de Artemon Bortnic, rectorul Seminarului din Cernăuți (1838)* („Colocviile Putnei”, XVIII, 2016); Ioan-Augustin Guriță, *Despre Ștefan cel Mare și Moldova la sfârșitul secolului al XVII-lea. Note pe marginea unor fragmente de cronică târzie* („Colocviile Putnei”, XVIII, 2016); Iulian Ciubotaru, *Din nou despre mitropolitul Gheorghe-David* („Colocviile Putnei”, XIX, 2017)⁵; Monah Alexie Cojocaru, *Despre epitrahilul de la Pătrăuți. Două documente* („Colocviile Putnei”, XIX, 2017)⁶; Ivan Biliarsky, *L'idée dynastique dans un manuscrit liturgique* („Colocviile Putnei”, XX, 2017)⁷; Elena Firea, *Un ecou al asediului Sucevei din anul 1497 în frescele de la Arbore ?* („Colocviile Putnei”, XX, 2017); Adinel Dincă, *Manuscrisul cronicii moldo-germane (1502): o analiză paleografică* („Colocviile Putnei”, XX, 2017)⁸; Maria Magdalena Székely, *Un portret neașteptat în biserica Mănăstirii Coșula* („Colocviile Putnei”, XX, 2017); Maria Magdalena Székely, *Acte ctitoricești și gesturi de putere la Miron vodă Barnovschi* („Colocviile Putnei”, XX, 2017); Olimpia Mitric, *Inventarele vechi ale Mănăstirii*

---

¹ Se publică aici, cu un titlu modificat.

² Se publică aici, cu un titlu modificat.

³ Se publică aici, cu un titlu modificat.

⁴ Se publică aici, cu un titlu modificat.

⁵ Se publică aici, cu un titlu modificat și îmbogățit cu alte contribuții istoriografice ale autorului.

⁶ Se publică aici, cu un titlu ușor modificat.

⁷ Se publică aici, cu un titlu modificat.

⁸ Se publică aici, cu un titlu ușor modificat.

Sucevița („Colocviile Putnei”, XX, 2017). Acestora li se adaugă un text care nu a fost prezentat în cadrul „Colocviilor”, dar care abordează un subiect de interes pentru direcțiile de cercetare urmate de Centru.

*

Activitatea Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” a fost marcată, în acest an, de organizarea celei de-a XXI-a ediții a „Colocviilor Putnei” (11–15 iulie 2018). Prioritară a fost, ca și până acum, pregătirea pentru tipar a revistei „Analele Putnei”, din care s-au publicat cele două numere corespunzătoare tomului XIII, 2017. În plan editorial, mai trebuie amintită apariția ediției anastatice a lucrării clasice *Mănăstirea și comuna Putna*, publicată în anul 1905 de Preotul Dimitrie Dan, precum și a lucrării monahului Alexie Cojocaru, *Pomelnicele Mănăstirii Putna și ale schiturilor ei*.

REDAȚIA